

**МІНІСТРЕСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ВІЗУАЛЬНІ МИСТЕЦТВА**

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В4 Образотворче мистецтво та реставрація
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

**Кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного
мистецтва, реставрації**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

ЦДУ ім. В. Винниченка

Голова вченої ради

/ Соболев С.Ю./

протокол № 14 від « 26 » травня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2024 р.

Ректор

Соболев С. Ю.

(наказ № 83-ун від 27 травня 2025 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В4 Образотворче мистецтво та реставрація

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою із оновлення освітньої програми

В4 Образотворче мистецтво та реставрація

Гарант освітньо-професійної програми

 Олена КИРИЧЕНКО

СХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри мистецької освіти
їхнього навчання

Протокол № 12 від 07 травня 2025 р.

Завідувачка кафедри

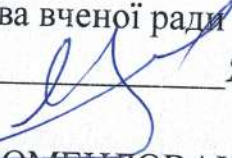
 Тетяна СТРИТЬЄВИЧ

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою факультету педагогіки,
психології та мистецтв

Протокол № 8 від 23 травня 2025 р.

Голова вченої ради

 Ярослав ГАЛЕТА

«РЕКОМЕНДОВАНО»

в.о.завідувача відділу забезпечення якості та
цифрового супроводу освіти ЦДУ ім. В. Винниченка

 доцентка Ірина ЖИГОРА

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма (далі – ОПП). вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки за спеціальністю В4 Образотворче мистецтво та реставрація, спеціалізація В4.01 Візуальні мистецтва

Зважаючи на специфіку підготовки здобувачів освіти до працевлаштування, ОПП розроблено з урахуванням вимог:

Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»; постанов Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти від 30 серпня 2024 р. № 1021; «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських від 21 червня 2024 року № 734 (<https://shorturl.cusu.edu.ua/1ds>)»).

Спирається на нормативні документи, які визначають розроблення частин системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2017 (зі змінами, внесеними наказами МОН України № 584 від 30.04.2020); Стандарту вищої освіти України рівня за галуззю знань В Культура, мистецтво та гуманітарні спеціальністю В4 Образотворче мистецтво та реставрація, затвердженого наказом МОН України від 24.05.2019 р. № 725

Освітньо-професійна програма розроблена проєктною/робочою групою у складі:

1. **Кириченко Олена Іванівна** – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри мистецької освіти ЦДУ ім. Володимира Винниченка (гарант освітньої програми).
2. **Гарбузенко Лариса Володимирівна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти ЦДУ ім. Володимира Винниченка.
3. **Пунгіна Ольга Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти ЦДУ ім. Володимира Винниченка.
4. **Тимофієнко Ганна Володимирівна** – директор художньої школи імені О.О. Осмьоркіна міста Кропивницького
5. **Короленко Анастасія Андріївна** – здобувачка третього року навчання спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються:

1. Чернова Віта Василівна – директор художнього-меморіального музею О.О.Осмьоркіна
2. Хворост Андрій Васильович – голова Кіровоградської обласної організації Національної профспілки художників України

1. Профіль освітньої програми «Візуальні мистецтва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності В4 Образотворче мистецтво та реставрація, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка Факультет педагогіки, психології та мистецтв Кафедра мистецької освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Освітня кваліфікація – Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації
Офіційна назва освітньої програми	Візуальні мистецтва
Форма здобуття освіти	інституційна (очна (денна)).
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки, 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми 3667, дійсний до 01.07.2026
Цикл / рівень програми	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), На базі ступеня «молодший бакалавр» («молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). На основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за даною спеціальністю, визначених цим Стандартом вищої освіти. Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством
Мова викладання	Українська (окремі освітні компоненти викладаються англійською мовою).
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення освітньої програми
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://cusu.edu.ua/ua/spetsialnosti/023-obrazotvorche-mystetstvo-dekorativne-mystetstvo-restavratsiia/osvitni-prohramy-navchalni-planu
2 – Мета освітньої програми	

Формування професіоналів, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів у галузі професійної мистецької діяльності та характеризується певною невизначеністю умов.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)

Галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»
Об'єкт: цілісний продукт предметно-просторового та візуального середовища.
Цілі навчання: формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів мистецької діяльності та характеризується певною невизначеністю умов.
Теоретичний зміст предметної галузі: поняття, концепції, принципи, еволюція образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва; опис, аналіз, витлумачення, атрибуція мистецьких творів та шкіл мистецтва.
Методи, методики, технології: порівняльно-історичний, семіотичний, формальний аналіз, інноваційні методики створення та реставрації мистецьких об'єктів, теорія і методологія проведення наукових досліджень в сфері образотворчого та декоративного мистецтва.
Інструменти та обладнання пов'язані з процесом створення творів мистецтва різних видів та жанрів; обладнання для дослідження та зберігання творів мистецтва, інформаційні та комунікаційні технології.

Орієнтація освітньої програми

Освітньо-професійна
Зміст програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця в сфері образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, що передбачає застосування певних умінь, теорій, положень і методів в мистецькій діяльності. ОПП спрямована на формування таких компетентностей здобувачів освіти, що вможливають їх усебічний, професійний, інтелектуальний, соціальний та творчий розвиток з урахуванням нових реалій та викликів сьогодення
Методи – аналізу та синтезу, формотворення та абстрактного мислення; методики – інноваційні методики створення та реставрації мистецьких об'єктів; композиції, стилізації, трансформації, кольорової гармонізації, пластичного формотворення, синтезу просторової організації, реставрації; теорія і методологія проведення наукових досліджень в сфері образотворчого мистецтва; технології використання матеріалів та технік образотворчого та декоративного мистецтва, реставрації.

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма передбачає всебічне вивчення багатогранності класичних і сучасних категорій та концепцій, напрямків образотворчого мистецтва та реставрації, що передбачає застосування теорій, положень і методів мистецької діяльності, а також розвиток просторового, композиційно-образного мислення та орієнтації на актуальні процеси у світовому мистецькому просторі. <i>1. Професійна спрямованість:</i> Програма готує професіоналів-художників, які можуть здійснювати фахову діяльність у галузі образотворчого мистецтва. викладати фахові дисципліни дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти. <i>2. Акцент на сучасних методах навчання:</i> Програма значну увагу приділяє вивченню та застосуванню сучасних технік. технологій образотворчого мистецтва. Випускники програми можуть використовувати ці знання у професійній діяльності. <i>3. Гнучкість та адаптивність:</i> Програма розроблена таким чином, щоб бути гнучкою та адаптивною до потреб сучасного освітнього середовища. Програма передбачає можливість співпраці з іншими університетами України на засадах національної академічної мобільності.
Особливості програми	Особливість у підготовці професійної еліти, орієнтованої на цінності креативності, інновацій, свободі думки, відкритості та прозорості, проактивності, партнерства, які є необхідними для сталого регіонального розвитку. ОП полягають у спрямованості навчального процесу на практичну діяльність для вирішення конкретних ілюстративних та проектних задач, пленерну, виробничі практики, що визначено такими цілями: застосовування практичних навичок у мистецькій сфері (виробничі функції); генерування нових ідей (креативність); розвиток навичок використання інформаційних та комунікаційних технологій; формування здатності працювати у світовому мистецькому контексті, здійснювати культурно-просвітницьку місію, відроджувати національну ідею шляхом реставрування творів мистецтва. Дана програма передбачає цілісний підхід у частині формування у студентів мистецького світогляду, художньо-естетичного сприйняття дійсності, набуття навичок художнього досвіду, а також навчання процесу творення мистецького твору як результату суспільних та індивідуальних аспектів буття; підготовка фахівців широкого профілю з уміннями і навичками, які дозволяють працювати в національних і міжнародних освітніх, культурних структурах, практикуючи професійні навички та інструменти

4 – Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Випусники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 (зі змінами): https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text. 2452.2 25229 82, 1 Художник 2452.2 25268 86 Художник-реставратор 2320 Вчитель спеціалізованого закладу загальної середньої освіти Також можуть працювати на підприємствах чи в організаціях із наданням послуг у галузі образотворчого та декоративного мистецтва або займатися індивідуальною мистецькою практикою
Подальше навчання	Продовження освіти за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти та/або набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Освітній процес побудовано на основі студентоцентрованого, особистісно орієнтованого підходу, практико-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного та міждисциплінарного підходів. Ґрунтуються на принципі дуального принципу та онлайн-навчання. Онлайн-комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації, убудовані до системи управління навчанням (LMS), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (MS Teams, ZOOM, Google Meet, Skype та ін.), форуми, чати, сервіси Google Workspace for Education тощо. Інформаційна підтримка щодо участі студентів у конкурсах на одержання іменних стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних); сприяння участі студентів у студентських виставках, наукових олімпіадах, конкурсах, що створює освітню платформу для hard та soft skills. Зараховуються результати формальної та інформальної освіти, згідно «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в ЦДУ імені В. Винниченка» http://surl.li/kmrjp Студентоцентроване навчання, передбачає поєднання проблемно-орієнтованого навчання з індивідуально-творчим, електронне навчання в системі Google Classroom, самонавчання, навчання на основі досліджень тощо відповідно до таких нормативних актів: <u>Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка на 2024-2025 навчальний рік</u> <u>Положення про студентське наукове товариство Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка</u> <u>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти</u>
-------------------------------	--

	Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка
Оцінювання	Оцінювання результатів навчання за освітньою програмою здійснюється на принципах об'єктивності, системності, відкритості, прозорості, доступності, з урахуванням індивідуальних можливостей студентів. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня національна шкала (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано/не зараховано) та кредитна трансферно-накопичувальна (100-бальна) система (ЄКТС), яка передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (https://shorturl.cusu.edu.ua/19o). Контрольні заходи оцінювання включають поточний та підсумковий контроль. Основні форми поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань здобувачів освіти визначаються робочою програмою дисципліни. Екзамени/заліки з освітніх компонентів, поточне тестування, перевірка практичних завдань, звітів з практик, результатів неформальної освіти за наявності, атестація формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи. Основні форми підсумкового контролю: семестровий контроль (семестровий екзамен, диференційований залік або залік), захист кваліфікаційної роботи. <i>Система оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості</i>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних

	ситуаціях. ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК11.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК13. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності <i>Додаткові загальні компетентності, визначені програмою навчальної дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП»*</i> ЗК. Здатність захищати Батьківщину** *Порядок проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затверджений постановою КМУ від 21.06.2024 № 734; Лист Генерального штабу ЗСУ від 01.05.2025 №300/1/С/3679 «Про погодження програм»; Лист МОН України Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти» від 14.03.2024 №1/4893-25. ** Дисципліна «Базова загальна військова підготовка» (БЗВП) – є обов’язковою для здобувачів вищої освіти чоловічої статі віком 18-25 років (жіночої статі – за власним бажанням) і навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти; Відповідно до ст.101 Закону України «Про військовий обов’язок і військову службу» базова підготовка проводиться з метою здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. БЗВП є елементом підготовки громадян до військової служби, як першої складової військового обов’язку громадян, визначеного ст.1 Закону України «Про військовий обов’язок і військову службу»; Відповідно до част. 4-ї ст.101 Закону України «Про військовий обов’язок і військову службу», п.7 Порядку базова підготовка включається до освітніх програм і навчальних планів закладів вищої освіти усіх форм власності як окрема навчальна дисципліна і складається з теоретичної підготовки в обсязі 3 кредитів ЄКТС, яка проводиться в цих закладах освіти, та практичної підготовки в обсязі 7 кредитів ЄКТС. «Теоретична підготовка БЗВП» як окрема навчальна дисципліна на підставі закону включається закладами освіти до освітніх програм і навчальних планів денної та дуальної форм здобуття освіти в обсязі трьох кредитів ЄКТС.
--	---

	«Теоретична підготовка БЗВП», як вибіркова дисципліна, може включатись в спеціальний додатковий розділ опису освітньої програми, який не передбачений прямо в част. 1-й ст.91 Закону України «Про вищу освіту».
Фахові компетентності спеціальності (СК)	СК14 Розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища, володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки СК15 Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки. СК16 Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей СК17 Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах СК18 Генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва СК19 Здатність інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі. СК20 Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача СК21 Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально- предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання СК22 Здатність використовувати професійні знання у практичній образотворчій діяльності. СК23 Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності СК24 Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій СК25 Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах СК26 Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх навчальних закладах СК27. Здатність володіти знаннями й уміннями, спрямованими на досягнення успіху в професійній кар'єрі; враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, індивідуально-особистісних особливостей. <i>Додаткові спеціальні компетентності, визначені програмою навчальної дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП»*</i> Українська ідентичність: «Розуміння ключових аспектів української національної ідентичності, включаючи мову, культуру, традиції, державний устрій та історичні постаті». Психологічна стійкість: «Володіння техніками та методами

	саморегуляції для підтримки психологічної стійкості». Тактична розвідка та озброєння: «Знання розвідувальних ознак розташування військової техніки противника та основних засобів ураження, які він застосовує». Зв'язок та комунікація: «Розуміння основних способів зв'язку, тактичних сигналів, правил переговорів та дій при застосуванні РЕБ». Захист від надзвичайних ситуацій: «Знання ознак ядерного вибуху, хімічної атаки, застосування біологічної зброї, засобів захисту та дій на зараженій місцевості». Орієнтування та навігація: «Вміння орієнтуватися на місцевості за допомогою різних засобів, включаючи небесні світила, компас, карту». Інженерна підготовка та вибухові речовини: «Знання інженерного обладнання, маскування, мін, інженерних загороджень та заходів безпеки при поводженні з вибуховими речовинами». Військовий статут та обов'язки: «Розуміння вимог статутів ЗСУ, обов'язків, прав та відповідальності військовослужбовців». Домедична допомога та тактична медицина: «Володіння алгоритмами домедичної допомоги в умовах бою та принципами тактичної медицини». Основи загальновійськового бою: «Знання основ бою, бойових можливостей підрозділів, тактики застосування БпЛА та дій в різних бойових ситуаціях». Вогнева підготовка: «Знання характеристик зброї, принципів стрільби, правил спостереження, цілевказівки та заходів безпеки». Пересування та виживання: «Вміння організовувати переміщення на контрольованій противником території та забезпечувати життєдіяльність в автономних умовах». Міжнародне гуманітарне право: «Розуміння основних термінів та понять МГП, а також відповідальності за порушення його норм».
7 – Програмові результати навчання	
	ПРН01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу. ПРН02 Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях ПРН03 Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення. ПРН04 Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням ПРН05 Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел ПРН06 Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

	ПРН07 Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом ПРН08 Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу ПРН09 Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід ПРН10 Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування,) ПРН11 Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи ПРН12 Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності. Здатність планувати процес навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів. ПРН13 Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності художника. ПРН14 Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функцію та естетичну специфіку у комунікативному просторі ПРН15 Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів ПРН16 Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва ПРН17 Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації ПРН18 Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності ПРН19 Дотримуватись морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві ПРН20 Володіти здатністю ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності <i>Додаткові результати навчання,</i>
--	---

	<i>визначені програмою навчальної дисципліни «Теоретична підготовка БЗВП»*</i> Психологічна допомога: «Вміння надавати першу психологічну допомогу та самопомогу в стресових ситуаціях»; Аналіз інформації: «Здатність аналізувати інформацію, отриману в результаті спостереження, для прийняття обґрунтованих рішень»; Зв'язок та комунікація: «Вміння використовувати основні засоби зв'язку, тактичні сигнали та усувати типові несправності радіостанцій»; Захист від надзвичайних ситуацій: «Вміння використовувати протигаз та захисний комплект, а також діяти за сигналом «Хімічна тривога»; Орієнтування та навігація: «Вміння орієнтуватися на місцевості за картою та без неї, планувати маршрути та рухатися за ними»; Інженерна підготовка: «Вміння облаштовувати одиночні та парні окопи, а також маскувати позиції»; Військовий статут та дисципліна: «Вміння дотримуватися вимог статутів ЗСУ та застосовувати їх у повсякденній діяльності»; Домедична допомога та евакуація: «Вміння евакуювати поранених різними способами, надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах та отруєннях, а також здійснювати медичну евакуацію»; Ведення бойових дій: «Вміння виконувати обов'язки солдата в оборонному та наступальному бою, знищувати бронетехніку противника, маневрувати на полі бою та діяти при різних видах атак»; Вогнева підготовка: «Вміння застосовувати зброю, проводити її перевірку та пристрілювання, а також метати ручні гранати різних типів»; Виживання та автономність: «Вміння організовувати місця розташування підрозділу, протидіяти впливу природних умов та виживати в автономних умовах»; Поводження з військовополоненими: «Вміння дотримуватися норм поведінки з військовополоненими».
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає вимогам п. 35, п. 37 та п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ №1187 від 30.12.2015 р. (зі змінами)) Це підтверджується наявністю штату кваліфікованих науково-педагогічних працівників, які мають відповідну освіту та досвід роботи. конкретизувати за кількісними показниками за вимогами вказаних вище пунктів ЛУ для цієї ОП До реалізації програми залучено не менше 50% науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та/або вченими званнями, в тому числі Заслужений працівник культури України, Заслужений працівник освіти України, член Спілки художників України, члени Національної спілки майстрів народного мистецтва України, члени спілки дизайнерів України.

	Або Підготовку фахівців здійснюють доктори наук, професори та кандидати наук, доценти за профілем освітньої програми. Усі науково-педагогічні працівники, згідно укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації (зокрема зарубіжних університетах), беруть активну участь у творчих проектах. Стратегія підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів відповідає чинній нормативній базі ЦДУ (Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЦДУ http://surl.li/kbbre, Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ЦДУ http://surl.li/kmrde) До освітнього процесу залучаються професіонали з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої роботи та роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньої програми Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація відповідає ліцензійним умовам. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим Здобувачі мають вільний доступ до матеріально-технічних, навчально-методичних та інформаційних ресурсів. Лекційні аудиторії обладнані проектором; живописні та рисункові класи-майстерні мають спеціальне світлове обладнання, гіпсомодельний та натюрмортний фонд, мольберти; аудиторії з комп'ютерним обладнанням мають фахове програмне забезпечення. Готуватися до занять здобувачі можуть в спеціально облаштованих аудиторіях навчального корпусу № 5: № 505(64 кв\м), 402а(33 кв\м), 507б(32,2 кв\м), 507а(32,2 кв\м), 508(63,6 кв\м) У ЗВО діє бібліотечний комплекс площею 2186,9 м² із читальними залами площею 577,6 м² на 360 місць. Наявна матеріально-технічна база та інформаційне забезпечення відповідає нормативним вимогам і забезпечує досягнення визначених в ОП цілей і ПРН з набуття теоретичних знань та формування загальних і спеціальних навичок (https://cusu.edu.ua/ua/litsenzuvannia-ta-akredytatsiia/materialno-tekhnichne-zabezpechennia-osvitnoho-protsesu). Студенти повною мірою забезпечені соціальною інфраструктурою: 3 гуртожитки, санаторій-профілакторій «Юність», медичний пункт, спортивні та актові зали, база відпочинку «Буревісник», Мовний центр, їдальні, Психологічна служба тощо. Усі навчальні аудиторії університету, а також інші інфраструктурні приміщення та об'єкти, відповідають санітарно-гігієнічним нормам. Є доступу до мережі Інтернет, діє Wi-Fi.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітня підтримка здобувачів вищої освіти в ЦДУ здійснюється шляхом надання доступу до сучасного обладнання, наукових матеріалів, навчальних матеріалів, розміщених на сайті університету та факультету, а також

на платформі GoogleClassroom та в репозиторії університету (<http://dspace.cuspu.edu.ua/jspui/>). На основі системи Ірбіс функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету, навчально-методичну базу загальним обсягом 200 Гб електронних посібників, навчальних матеріалів, додаткової літератури. Для кожного здобувача створюється персональний акаунт в домені @cuspu.edu.ua, який дає можливість отримати доступ до всіх навчальних матеріалів з будь-якої точки, підключеної до мережі Internet. ЗВО долучає здобувачів до світових освітніх онлайн платформ Coursera, Udemy, Edx. Функціонує система управління навчанням Moodle-ЦДУ (<http://moodle.kspu.kr.ua/>) та гіпертекстове середовище Вікі ЦДУ (<https://cutt.ly/d3HzXuz>), віртуальне навчальне середовище Хмарка-ЦДПУ: <https://owncloud.kspu.kr.ua/>

Створена та успішно функціонує система змішаного / онлайн-навчання (за потреби) на платформі Google Classroom в корпоративному домені @cuspu.edu.ua, використовуються засоби соціальної комунікації.

Освітній процес забезпечений навчально-методичними матеріалами для вивчення дисциплін, переліком завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми з практик, методичними рекомендаціями щодо написання кваліфікаційних робіт, критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів.

На офіційному веб-сайті розміщена інформація про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, навчальні плани, графіки освітнього процесу.

- Офіційний сайт ЦДУ: <https://cusu.edu.ua/ua/>

- Електронні ресурси бібліотеки: <https://cusu.edu.ua/ua/pro-biblioteku/struktura-biblioteky>; каталог <https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu> ; репозитарій для розміщення наукових праць та методичних матеріалів викладачів університету: <https://dspace.cusu.edu.ua/home>

- Система онлайн-освіти: Classroom, Moodle ЦДУ (<https://moodle.cusu.edu.ua/>)

- Моніторингові опитування: <https://eq.cusu.edu.ua/>.

- Рекомендації щодо використання технологій онлайн-навчання: <https://cusu.edu.ua/ua/component/content/article/942-studentu/15854-rekomendatsii-shchodo-poriadku-provedennia-zalikiv-ekzameniv-ta-atestatsii-z-vykorystanniam-tekhnohii-dystantsiino-ho-navchannia?Itemid=2342>.

- Цифрові сервіси для неформальної та інформальної освіти: <https://cusu.edu.ua/ua/studentu/tsyfrovi-servisy-dlia-osvity-ukrainy>.

На сторінці кафедри... (<https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/sklad-kafedri>) доступні: анотації курсів <https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/anutatsii-kursiv> та програми атестації <https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/prohramy-atestatsii> .

На сайті університету наявна інформація про:

	Інформаційне забезпечення студентської науки в університеті: Студентське наукове товариство
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за бажанням студента, відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/mDXY5 , а також положенням про «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/nwxO9 . Здобувачі вищої освіти мають можливість пройти онлайн-курси на освітніх платформах. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження переддипломної та виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо. Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» З метою реалізації Національної кредитної мобільності укладено угоду: 1. Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини (№ 17/20 від 21.01.2020 р.) 2. Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (від 27.09.2020 р.) 3. Національним педагогічним університетом ім. М. П. Драгоманова (від 12.11.21р.) 4. Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди (від 02.02.2024)
Міжнародна кредитна мобільність	Програма розвиває перспективи стажування та участі в науково-дослідних проєктах та програмах академічної мобільності за кордоном. Відповідно до «Положення про програму обміну студентами на навчання на підставі міжнародних Угод про співпрацю» https://shorturl.at/CRT06 та «Положення про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» https://shorturl.at/bsuDY Зокрема укладені угоди:

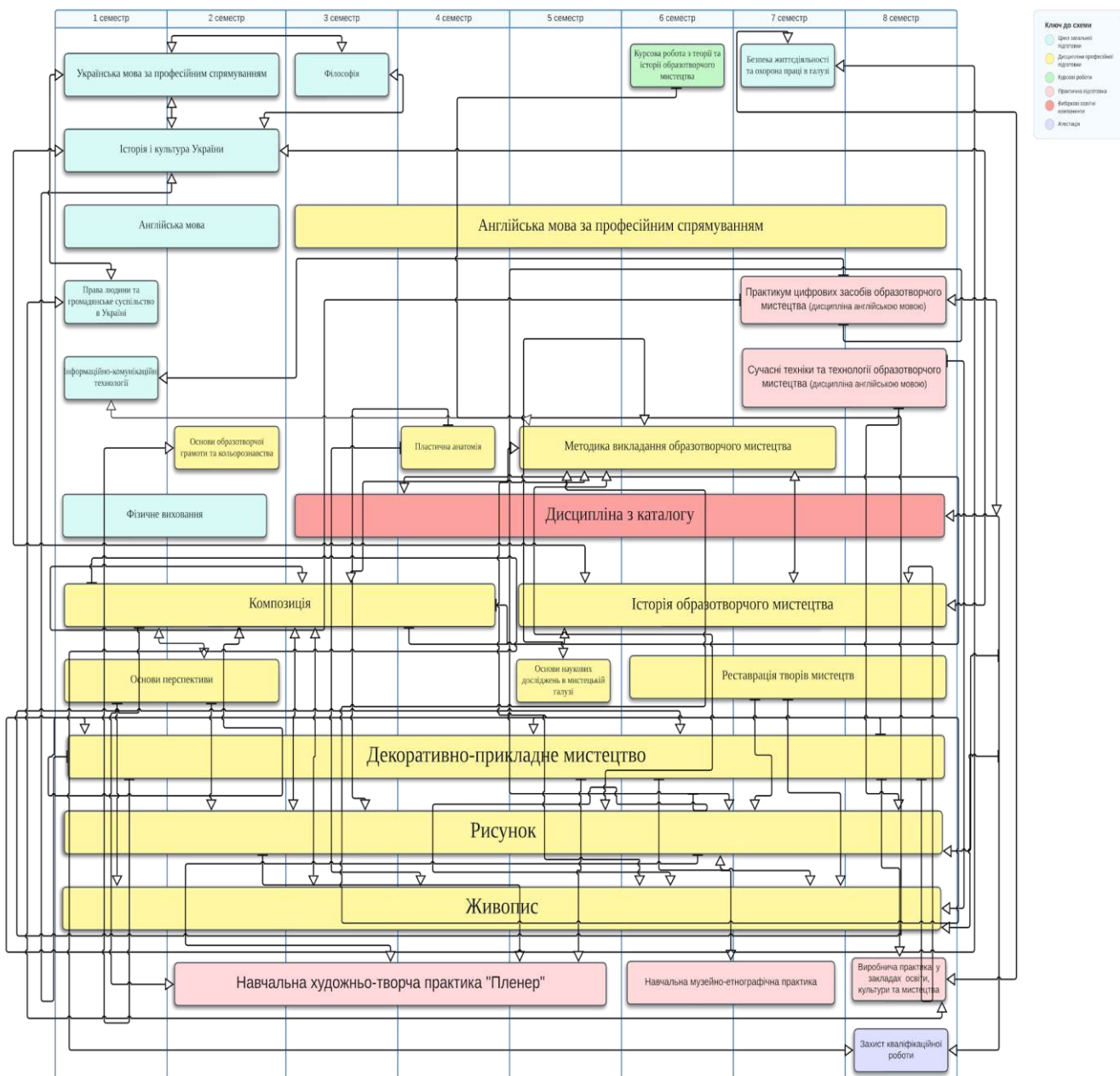
	Громадська організація «Арт дот»(від 01.02.2023)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не передбачено

2.Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Українська мова за професійним спрямуванням	4	Екзамен
OK2	Історія та культура України	4	Залік/екзамен
OK3	Філософія	3	Екзамен
OK4	Англійська мова	3	Залік
OK5	Інформаційно-комунікаційні технології	3	Залік
OK6	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	Залік
OK7	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі/Базова загальна військова підготовка	3	Залік
OK8	Фізичне виховання	4	Залік
Разом:		27	
1.2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.2.1 Дисципліни професійної підготовки			
OK9	Іноземна мова за професійним спрямуванням	7,5	Залік/екзамен
OK10	Рисунок	33,5	Залік диф./Екзамен
OK11	Живопис	33,5	Залік диф./Екзамен
OK12	Декоративно-прикладне мистецтво	11,5	Залік диф./Екзамен
OK13	Композиція	4,5	Залік диф./Екзамен
OK14	Історія образотворчого мистецтва	4	Залік диф./Екзамен
OK15	Основи перспективи	3,5	Залік диф./Екзамен
OK16	Основи образотворчої грамоти та кольорознавства	3	Екзамен

OK17	Комп'ютерна графіка	3	Екзамен
OK18	Пластична анатомія	3	Екзамен
OK19	Основи наукових досліджень в мистецькій галузі	3	Диф.залік
OK20	Методика викладання образотворчого мистецтва	6	Диф.залік/ Екзамен
OK21	Реставрація творів мистецтв	7	Диф.залік/ Екзамен
OK22	Сучасні техніки та технології образотворчого мистецтва	3	Диф.залік
OK23	Цифрові засоби образотворчого мистецтва (англійською мовою)	3	Диф.залік
1.2.2 Курсові роботи			
OK24	Курсова робота фаху	1,5	Диф.залік/захист
Практична підготовка			
OK25	Виробнича практика в закладах освіти культури та мистецтва	10,5	Диф.залік
OK26	Навчально художньо-творча практика «Пленер»	7	Диф.залік/перегляд
OK27	Навчальна музейно-етнографічна практика	3,5	Диф.залік/перегляд
OK28	Дипломне проєктування	6	
Вибіркові освітні компоненти ОП*			
ВК	дисципліни з каталогу	60	залік
Атестація			
A-1	Захист кваліфікаційної роботи	1,5	Захист
Загальний обсяг нормативних компонент:		180 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг вибірових компонент:		60 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг освітньої програми		240 кредитів ЄКТС	

2.2. Структурно-логічна схема навчальних дисциплін ОП

3.Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: • Публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота зі спеціальності В4 Образотворче мистецтво та реставрація – це завершена робота, яка засвідчує громадянську позицію, високу освітню і професійну підготовку автора, його володіння мистецькими засобами, здатність розв’язувати професійні завдання відповідного рівня. Кваліфікаційна робота передбачає виконання: • творчої роботи, виконаної в матеріалі (за спеціалізацією), реставрації (консервації) твору мистецтва; проектної частини, макету (сценографії); • пояснювальної записки (реставраційної документації); • до захисту кваліфікаційної роботи допускаються лише ті студенти, що виконали всі вимоги навчального плану підготовки бакалавра.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Публічний захист кваліфікаційної роботи забезпечується: • вільним доступом до процедури захисту, розміщенням візуальної інформації про кваліфікаційну роботу та результатів захисту на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу (структурного підрозділу);

Після успішного захисту кваліфікаційної роботи випускникам видається документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння кваліфікації. Атестація здійснюється відкрито й публічно, згідно з «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у Центральнотукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», що оприлюднено на сайті університету за адресою: <http://surl.li/lfkem> та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження особі ступеня вищої освіти «бакалавр» в галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки за спеціальністю В4 Образотворче мистецтво та реставрація, кваліфікація Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.

ПРОЦЕДУРА ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Процедури здобуття і присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) визначена в «Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/3_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%84_%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97_31_03_2025.pdf

Умови, за яких присвоюються професійна(і) кваліфікація(ї):

– повне виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти, що передбачає проходження теоретичного навчання, відповідно до вимог освітньої програми, проведення оцінювання за окремими освітніми компонентами, завдяки чому студенти здобувають необхідні для присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) компетентності та досягають відповідних програмних результатів навчання;

– успішне проходження здобувачем вищої освіти практичної підготовки у відповідних обсягах в реальних умовах професійної діяльності, що закріплює та поглиблює засвоєння ними набутих компетентностей і результатів навчання, відповідно до цілей освітньої програми та валідних відповідним професійним стандартам. Студент повинен пройти виробничі практики з виконанням завдань, розроблених відповідно до трудових функцій професійного стандарту;

– атестація (підсумкове оцінювання) повноти набутих особою компетентностей і досягнутих програмних результатів навчання на відповідність узгодженим з певним професійним стандартом вимогам освітньої програми), за результатами якої встановлюється відповідність сформованих компетентностей вимогам освітньої програми з урахуванням відповідних професійних стандартів. Програми атестації повинні повною мірою охоплювати всі цілі освітньої програми, без досягнення яких неможливе присвоєння професійної(их) кваліфікації(й), мати обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання, вчасно оприлюднені та доступні для здобувачів. До атестації допускаються здобувачі освіти, які повністю завершили засвоєння змісту освітньої програми, виконали всі вимоги індивідуального навчального плану, пройшли практичну підготовку у встановленому освітньою програмою обсязі. Форми атестації здобувачів освіти для присвоєння кваліфікацій, в тому числі й професійної(их), визначаються стандартом вищої освіти з відповідної спеціальності та освітньою програмою. Для проведення атестації здобувачів освіти створюється екзаменаційна комісія, що діє відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка

– прийняття Екзаменаційною комісією рішення про присвоєння професійної(их) кваліфікації(й) та внесення відповідної інформації у диплом про вищу освіту. Результати атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні професійної(их) кваліфікації(й). За умови позитивної оцінки результатів атестації, Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму за певним рівнем вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію, у тому числі й професійну(і) (за наявності). Рішення комісії фіксується в протоколах екзаменаційної комісії. Професійна(і) кваліфікація(ї), присвоєна(і) Університетом, зазначається в документі про вищу освіту.

Вимоги професійних стандартів

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Особливості освітньої програми, пов'язані з наявністю Професійного стандарту
Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text	У спеціальних (фахових, предметних) компетентностях освітньої програми враховано професійні компетентності <i>вчителя закладу загальної середньої освіти</i> Професійного стандарту, з-поміж яких такі: A2.1. Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів. A2.2. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей. A2.3. Здатність здійснювати інтегроване навчання учнів. A2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів. A2.5. Здатність розвивати в учнів критичне мислення. A2.6. Здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу. A2.7. Здатність формувати ціннісні ставлення учнів. A3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності. A3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Особливості освітньої програми, пов'язані з наявністю Професійного стандарту
	А3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі. Б1.3. Здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність. Б2.1. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами. Б2.2. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу. Б2.3. Здатність усвідомлювати та поцінювач взаємозалежність людей і систем у глобальному світі. Б3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі. В1.1. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища. Б2.1. Здатність організовувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу. В3.1. Здатність проєктувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів. Г1.1. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу. Г1.2. Здатність планувати освітній процес. Г2.2. Здатність організовувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Особливості освітньої програми, пов'язані з наявністю Професійного стандарту
	ГЗ.1. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання учнів. ГЗ.2. Здатність аналізувати результати навчання учнів. Д1.1. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі. Д1.2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. Д1.3. Здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності. Д2.1. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя. Д.2.2. Здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, супервізії тощо). ДЗ.1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні проблеми
Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.03.2021 № 610 URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/325-610_vikladaci_zakladiv_visoi_osviti.pdf	У спеціальних (фахових, предметних) компетентностях освітньої програми враховано професійні компетентності викладача закладу вищої освіти Професійного стандарту, з-поміж яких такі: A1. Здатність розробляти програму навчальної дисципліни або її складники, навчальні та методичні матеріали до них. A2. Здатність оновлювати програму навчальної дисципліни відповідно до вимог внутрішньої системи забезпечення якості.

Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Особливості освітньої програми, пов'язані з наявністю Професійного стандарту
	Б1. Здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів. Б2. Здатність консультувати студентів з предмета навчальної дисципліни відповідно до їхніх індивідуальних освітніх потреб. Б3. Здатність здійснювати індивідуальний супровід студента (наставництво, менторство) і під час навчання. В1. Здатність розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання. В2. Здатність здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання (проводити атестацію). В3. Здатність надавати студентам зворотний зв'язок щодо результатів оцінювання та рекомендації щодо покращення результатів навчання. Г1. Здатність обґрунтовувати, спланувати та виконати дослідницький/творчий проєкт. Г2. Здатність проаналізувати та узагальнити дослідницько/творчого проєкту, підготувати та оприлюднити презентацію, звіт, статтю, монографію Г3. Здатність підготувати запит на видачу патенту на винахід, корисну модель, документів, що засвідчують право автора на твір (за необхідності). Д1. Здатність готувати документи та матеріали до засідань кафедри, інших колегіальних органів, брати участь у нарадах, робочих групах, професійних об'єднаннях

Опис програми

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
ІК1, ЗК6, ЗК11, ЗК12,	ПРН2, ПРН3, ПРН15	Українська мова за професійним спрямуванням
ІК1,ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК12	ПРН2, ПРН5	Історія і культура України
ІК1,ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК 12,	ПРН2, ПРН5	Філософія
ІК1, ЗК4, ЗК6, ЗК13	ПРН2, ПРН15, ПРН16	Іноземна мова
ІК1, ЗК3, ЗК6, ЗК7, СК24	ПРН2, ПРН4, ПРН13	Інформаційно-комунікаційні технології
ІК1, ЗК2, ЗК6, ЗК11, ЗК12	ПРН2, ПРН19	Права людини та громадянське суспільство в Україні
ІК1, ЗК3, ЗК10,	ПРН2, ПРН3, ПРН19	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі
ІК1, ЗК3,		Фізичне виховання
ІК1, ЗК4, ЗК6, ЗК8, ЗК12, ЗК13	ПРН2, ПРН15, ПРН16	Англійська мова за професійним спрямуванням
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК14, СК15, СК17, СК25, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН20	Рисунок
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК14, СК15, СК17, СК25, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН20	Живопис
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК9, ЗК11, ЗК12, ЗК14, СК14, СК17, СК18, СК19, СК20,СК23, СК24, СК25, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН18, ПРН20	Декоративно-прикладне мистецтво
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК9, ЗК11, ЗК14, СК14, СК16, СК17, СК18, СК19, СК20, СК25, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН18, ПРН20	Композиція
ІК1,ЗК1, ЗК3, ЗК5, ЗК7, ЗК11, ЗК12, ЗК13, СК16, СК21, СК24, СК25, СК,27	ПРН5, ПРН9, ПРН10, ПРН15, ПРН17, ПРН18	Історія образотворчого мистецтва
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК10, ЗК11, СК27	ПРН4, ПРН8, ПРН15	Основи перспективи
ІК1, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК11, СК17, СК27	ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН14, ПРН15	Основи образотворчої грамоти та кольорознавства

ІК1, 3К3, 3К4, 3К5, 3К6, 3К7, 3К8, 3К9, 3К11, 3К14, СК14, СК18, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН6, ПРН13, ПРН15, ПРН20	Комп'ютерна графіка
ІК1, 3К3, 3К5, 3К6, 3К11,	ПРН5, ПРН15	Пластична анатомія
ІК1, 3К3, 3К5, 3К11, 3К14, СК16, СК27	ПРН5, ПРН15, ПРН20	Основи наукових досліджень
ІК1, 3К2, 3К3, 3К5, 3К6, 3К7, 3К8, 3К10, 3К11, СК20, СК22, СК23, СК24, СК26, СК27	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН9, ПРН12, ПРН15, ПРН17, ПРН18, ПРН19	Методика викладання образотворчого мистецтва
ІК1, 3К3, 3К5, 3К6, 3К11, 3К12, СК21, СК27	ПРН1, ПРН5, ПРН7, ПРН11, ПРН15	Реставрація творів мистецтва
ІК1, 3К3, 3К5, 3К6, 3К9, 3К11, 3К12, 3К13, СК14, СК15, СК16, СК17, СК18, СК19, СК20, СК24, СК25, СК27	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН9, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН18	Сучасні техніки та технологій образотворчого мистецтва
ІК1, 3К3, 3К5, 3К6, 3К7, 3К9, 3К11, 3К12, 3К14, СК14, СК18, СК19, СК24, СК25, СК27	ПРН1, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН20	Цифрові засоби образотворчого мистецтва (англійською мовою)
ІК1, 3К1, 3К2, 3К3, 3К5, 3К6, 3К9, 3К11, 3К12, 3К13, 3К14, СК14, СК15, СК16, СК17, СК18, СК19, СК20, СК21, СК22, СК23, СК24, СК25, СК26, СК27	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН8, ПРН10, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН20	Курсова робота фаху
ІК1, 3К3, 3К5, 3К6, 3К10, 3К11, СК22, СК27.	ПРН2, ПРН3, ПРН5, ПРН8, ПРН12, ПРН14, ПРН15	Виробнича практика педагогічна у закладах освіти
ІК1, 3К2, 3К3, 3К5, 3К6, 3К10, 3К11, СК17, СК22, СК27.	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН12, ПРН15	Навчально художньо-творча практика «Пленер»
ІК1, 3К2, 3К3, 3К5, 3К6, 3К10, 3К11,	ПРН1, ПРН5, ПРН15, ПРН17	Навчальна музейно-етнографічна практика
ІК1, 3К1, 3К2, 3К3, 3К5, 3К6, 3К7, 3К8, 3К11, 3К12, 3К13, 3К14, СК14, СК14, СК16, СК17, СК18, СК19, СК20, СК21, СК22, СК23, СК24, СК25, СК26, СК27.	ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8, ПРН10, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН20	Дипломне проєктування

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
K01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		+
K02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях предметної галузі та сфері професійної діяльності.	+		+	+
K03. Здатність до письмової та усної комунікації державною й іноземною (- ними) мовами.	+	+	+	
K04. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
K05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
K06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	+	+		+
K07. Здатність працювати в команді.		+	+	
K08. Дотримуватися морально—етичних норм, принципів і правил поведінки у сучасному суспільстві.	+	+	+	+
K09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+		+
K010. Здатність використовувати базові знання про стан і проблеми екології сучасного світу й України зокрема, розвивати еко-культуру в суспільстві засобами мистецтва	+	+		+
K11. Цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність			+	+
K12. Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.			+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				

K13. Розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища, Володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.	+	+		+
K14. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.	+	+	+	
K15. Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.	+	+		+
K16. Генерувати авторські новаційні пошуки в практику сучасного мистецтва.	+	+		
K17. Здатність інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.	+	+		
K18. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.	+	+		
K19. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання	+	+		+
K20. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.	+	+		+
K21. Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.	+	+	+	
K22. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	+	+	+	+
K23. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.	+	+	+	+
K24. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх навчальних закладах.	+	+	+	

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання		Компетентності																											
	Інтегральна	Загальні компетентності														Спеціальні (фахові, предметні) компетентності													
		З К 0 1	З К 0 2	З К 0 3	З К 0 4	З К 0 5	З К 0 6	З К 0 7	З К 0 8	З К 0 9	З К 1 0	З К 1 1	З К 1 2	З К 1 3	З К 1 4	С К 1 4	С К 1 5	С К 1 6	С К 1 7	С К 1 8	С К 1 9	С К 2 0	С К 2 1	С К 2 2	С К 2 3	С К 2 4	С К 2 5	С К 2 6	С К 2 7
ПР01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.	+	+					+							+		+	+		+	+	+	+	+		+			+	+
ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.	+		+				+			+	+			+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР03. Застосовувати основні правила морфології та синтаксису для розуміння і складання текстів державною та іноземною (- ними) мовами, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.			+	+						+	+		+								+				+	+		+	+

ПР04. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).	+			+															+							+		+
ПР05. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел	+	+	+	+	+	+							+	+		+					+	+		+		+	+	+
ПР06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.	+	+	+					+		+					+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	
ПР07. Відображати морфологічні, стилеві та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого і декоративного мистецтва, сценографії, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом	+	+	+					+					+			+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
ПР08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи	+	+	+	+		+	+									+	+		+	+	+	+			+	+	+	

морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу																														
ПР09. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід	+	+		+		+					+				+		+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	
ПР10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження)	+	+	+	+		+				+			+		+						+	+		+	+	+	+	+	+	
ПР11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціальнопсихологічним умовам для якісного виконання роботи	+						+						+									+							+	
ПР12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності			+					+	+			+										+		+					+	
ПР13. Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати	+						+	+	+	+			+							+					+			+	+	

[illegible]

[illegible]

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28
ІК1.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1		+	+										+										+					+
ЗК2	+	+	+			+														+				+			+	+
ЗК3	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4				+	+				+								+							+				
ЗК5		+	+							+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК7					+									+	+			+			+			+				+
ЗК8												+					+			+								+
ЗК9												+	+			+	+					+	+	+				+
ЗК10							+													+					+	+	+	
ЗК11	+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК12	+	+	+			+			+	+	+	+		+							+	+		+				+
ЗК13				+					+					+									+		+			+
ЗК14										+	+	+	+				+		+			+	+	+				+
СК14										+	+	+	+				+						+	+	+			+
СК15										+	+											+		+				+

[illegible]

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво та реставрація»

	О К 1	О К 2	О К 3	О К 4	О К 5	О К 6	О К 7	О К 8	О К 9	О К 1 0	О К 1 1	О К 1 2	О К 1 3	О К 1 4	О К 1 5	О К 1 6	О К 1 7	О К 1 8	О К 1 9	О К 2 0	О К 2 1	О К 2 2	О К 2 3	О К 2 4	О К 2 5	О К 2 6	О К 2 7	О К 2 8	
ПРН 1										+	+	+	+				+				+	+	+	+		+	+	+	
ПРН 2	+	+	+		+	+	+		+												+		+		+	+	+		+
ПРН 3	+						+														+					+			
ПРН 4					+										+		+							+					
ПРН 5		+	+							+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6										+	+	+	+			+	+						+	+			+		+
ПРН 7										+	+	+										+							+
ПРН 8												+	+		+	+							+		+		+		+
ПРН 9										+	+	+		+							+		+						
ПРН 10														+						+					+				+
ПРН 11																						+							
ПРН 12																					+					+	+		
ПРН 13					+												+							+					
ПРН 14										+	+	+	+			+							+	+		+			+
ПРН 15	+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16												+											+		+				+
ПРН 17									+			+		+							+				+			+	+

ПРН 18												+	+	+						+		+								
ПРН 19						+	+													+					+					
ПРН 20										+	+	+	+				+		+			+	+	+					+	

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральнотукаїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (далі – ПСВЗЯ) відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG 2015), статті 16 Закону України «Про вищу освіту» (2014) та статті 41 Закону України «Про освіту» (2017), постанові КМУ № 1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Статуту Центральнотукаїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (далі – Університет), Положенню про організацію освітнього процесу Центральнотукаїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка. Створене ПСВЗЯ охоплює 10 структурних компонентів (керівників та підрозділів) та ґрунтується на 10 процедурах, пов'язаних з моніторингом, періодичним переглядом навчальних планів, програм і контрольних заходів, формуванням якісного контингенту здобувачів вищої освіти, оцінюванням результатів навчання, посиленням практичної підготовки, забезпеченням якості кадрового складу, відповідного ресурсного забезпечення, удосконалення інформаційної системи управління та Е- навчання, забезпеченням академічної доброчесності, публічності інформації щодо діяльності Університету, участю в рейтингових дослідженнях ЗВО різних рівнів

(https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_ositn_diyaln_2019.pdf.)

Відповідно до вищезазначеного система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти містить усі необхідні складники, а саме:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Перелік нормативних документів, на яких базується ОП

1. Державний Стандарт вищої освіти України галузі знань 02 Культура та мистецтво за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24 травня 2019 р. № 725.
2. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 зі змінами, в редакції від 25.02.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>.
3. Закон України «Про вищу освіту» (у редакції від 26.02.2021). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Закон України «Про освіту» (у редакції від 01.01.2021).: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19_4
5. Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти : наказ МОН України від 01.06.2016 р. № 600. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>
6. Національна рамка кваліфікацій. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p#Text>
7. Класифікатор професій ДК 003: 2010 Електронний ресурс. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
8. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, в редакції від 04.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>.
9. Зразок освітньо-професійної програми для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів: Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-239 від 28.04.2017 р. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/c>.
10. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» від 21 червня 2024 року № 734 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>
11. Лист МОН «Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти» від 14.03.25 року № 1/4893-25 https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/94335/